

Heersers der Bergen: De dwergen van Aventurië

„Sta mij toe mij voor te stellen, Alberich, zoon van Torben, achterkleinkind van Din, uit het opperste Koschgebergte. Wanneer u kennis zoekt omtrent onze levens en gebruiken ben ik u graag van dienst”. Ondanks dat ik hoffelijk werd aangesproken, kromp ik ineen. Want de dwerg die me uit de aantekeningen van zijn volk trok was meer dan twee keer zo breed als ik en leunde op een scherpe strijdbijl die tot aan zijn kin reikte. Hij grijnsde mij vrolijk tegemoet. „Ja, ja, de angst van mensen voor alles dat vreemd is. Het wordt de hoogste tijd dat onze volkeren elkaar beter leren kennen. Ik was op weg naar de tempel van Ingerimm om me aan deze god, die wij beiden dienen, te wijden. Toen ik hoorde dat iemand onderzoeken naar onze levenswijzen uitvoert”.

Ik stelde mij voor, bestelde een grote kroes bier en liet mij overreden. Want het ontkrachtigen van een over zijn volk circulerend gerucht lag hem ogenschijnlijk nauw aan het hart: „Wij zien jullie mensen na zo veel jaren ook nog steeds als onzure types, hoewel wij niet jullie voorstelling delen dat klein ook zwak en ongevaarlijk betekend. Natuurlijk zijn ook jullie door de natuur minder begunstigde neven (hij zat bescheiden maar trots onderuit gezakt) krachtiger en vakkundiger dan een normaal mens en naar jullie begrippen worden wij werkelijk stokoud. Maar om nu te geloven dat wij niets anders dan levende rotsen zijn is eenvoudigweg onzin!”. Alberich stroopt zijn mouwen op en steekt zijn armen hoog in de lucht. „Hier, heeft rots soms littekens?”

„Dan hebben jullie ook ouders, zoals wij mensen, maar ik heb nog nooit een dwergenvrouw gezien”

„Misschien wel maar heb je haar niet als zodanig herkend. Onze vrouwelijke kameraden zijn namelijk net zo sterk als wij en voldoen daarmee nauwelijks aan jullie beeld van vrouwelijkheid. Bovendien dragen zij buiten de hallen meestal helmen net als de mannen...”

„Maar baarden hebben ze toch niet?”.

„Nee, zeker niet, ook al hebben sommigen als ze ouder worden een sterkere haargroei... Vroeger droegen ze op reis nog wel eens valse baarden om een ontvoering door een andere stam te voorkomen. Onze vrouwen zijn namelijk onze grootste schat, zoals de wijze Bodril al gezegd heeft: tweeling geboortes van jongens komen altijd zeer veel voor maar bij meisjes nooit. Dat betekend

dat op de zes mannelijke dwergen maar drie of vier vrouwen bestaan. De meeste dwerginnen blijven daarom veilig in hun thuisberg”.

„Jullie zijn in dat punt ook ouderwetsler dan wij, namelijk ten noorden van de Khom hebben vrouwen de zelfde rechten als mannen”.

„Ouderwets? Wis en waarachtig niet! Binnen onze stam hebben onze vrouwen net zoveel rechten, wanneer het om hun veiligheid en gemakzucht gaat. De meesten voeren ernaast ook een ambacht uit en ze stemmen allen mee in de stamraad. Maar verhuizingen naar een andere stam voeren ze alleen uit. En haar man kiest een dwergin zelfstandig uit, ze heeft genoeg keus daarvoor. Wie haar niet met prachtige geschenken het hof maakt of een goed ambacht of eigen woning heeft, maakt geen schijn van kans. Nee, de huiselijkheid dient slechts het voortbestaan van de stam.”

„Stam en familie, wat is dat nou precies?”

De afstamming is bij ons voor de eenvoudigste bergman net zo belangrijk als voor jullie koningen en krijgers. De oorspronkelijke negenenveertig stammen gaan op de zeven zonen van de zeven Oervaders terug die zij schiepen en Ingerimm toevertrouwden omdat ze begrepen dat ze niet het eeuwige leven hadden. De god schiep de zonen daarop gezellinnen zodat het volk voortaan in hun eigen voortbestaan kon voorzien. Allen die hun afstamming tot dezelfde zoon van een Oervader terug kan leiden vormen een stam. Die saamhorigheid duiden wij aan met het woord „achterkleinkind”. Omdat wij, zogezegd, erg laat trouwen namelijk pas wanneer er voor een goed bestaan gezorgd kan worden, kent zo goed als niemand zijn echte overgrootvader. De families zijn kleinere samenscholingen van nauwere verwanten die in dezelfde hal wonen.”

„En hoe wordt de stam geregeerd?”

De stamvorst is altijd de oudste zoon van de oudste telg, geen vrouw. De vorst is vooraleerst rechter en reist veel tussen de verschillende families die vaak de verschillende hooggelegen dalen bewonen. Hij vertegenwoordigt de stam ook naar de buitenwereld toe en brengt lopende zaken tot een einde. In tegenstelling tot jullie vorst is hij zijn verwanten verantwoording schuldig en tijdens de dag- en nachtevening, in het voorjaar en in de herfst, en wanneer het nodig lijkt, komt de complete stamraad der volwassenen tezamen. Deze toetst de beslissingen van de vorst en beslist over grondwettelijke vraagstukken zoals oorlog en vrede of de verbanning van een stamlid die een ander gedood heeft of een ernstige diefstal gepleegd heeft. Een doodstraf bestaat er bij ons niet.”

„Maar waarvan leeft jullie volk, toch niet van mijnbouw en smeedkunst?”

„Toch wel voor een groot gedeelte, en niet alleen van goud, zilver en erts die we onbewerkt of in werkstukken laten verkopen door onze hoef- en goudsmeden. Metselaars en mijnwerkers zijn, zoals je wel weet, bij jullie volk zeer geliefd. Vele jonge gezellen zwerven zo voor een tijdje rond en leggen zo de basis voor een klein vermogen. Pas als welgestelde handwerkmeesters hebben ze uitzicht op een huwelijk. Maar van erts alleen raken wij ook niet zat. In onze hoog gelegen dalen, waar nauwelijks mensen komen, worden op terrassen gerst en groente verbouwt, op de weidehellingen schaap- en geitenkuddes die melk, vlees en wol leveren. Ook gebruiken wij ezels als lastdieren, met het berijden ervan hebben wij niet zoveel op, daarvoor zijn wij in de bergen beter te voet dan jullie grote mensen. Ons handwerk is zeer veel omvattend, naast steen en erts wordt vooral veel wol verwerkt. Onze bouwmeesters drijven met grote waterraderen in de ravijnen niet alleen molens aan maar ook pompen in de mijnen, hamerwerk in de ertsmijnen en walsen in de viltwerkplaatsen. En wat we in de bergen niet vinden ruilen we tegen erts, wapens, smeedwerk, woldoeken en vilt. Zoals mijnhout voor de mijnbouw, goed leer (schaapsleer is niet geschikt voor wapenrustingen). Vlees, vruchten en ander lekkers voor de eettafel, pelsen en fijne stoffen... Alleen de edelstenen houden we meestal voor ons zelf en, sinds een wet van koning Swerkas uit de tijd van de Elfenoerlog, ook het bier waarmee we onszelf moed indrinken.”

„Ik zou graag naar de legendarische dwergenkoningen willen vragen. Hebben die werkelijk bestaan?”

„Zeer zeker, natuurlijk niet zoals jullie dynastieën. Ze worden zogezegd als Opperstamvorst door de raad gekozen wanneer er een opdracht of een gevaar te overwinnen is, waar een stam in z'n eentje niet tegen is opgewassen. Zoals bij bemiddeling van een onderlinge twist, maar vooral bij een bedreiging van buitenaf.”

„Tsja, als het jullie volk zo goed af gaat heeft het zeker ook veel vijanden. Zijn jullie dalen dan nooit aangevallen?”

„Oh, er zijn genoeg pogingen geweest. De oorlog tussen de mensen en de dwergen bij de Yaquir zijn door ons nog niet vergeten en ook vele veldtochten van de elfen tegen onze houtstroperijen

waar wij opzoek waren naar mijnhout maar men ons beschuldigde van goudzucht... Maar in onze dalen is nog nooit iemand doorgedrongen, misschien alleen als ze kunnen vliegen. De naar binnen voerende gangen worden door massieve bastions met ijzeren torens bewaakt, waarop genoeg krijgers dienst hebben om een verrassingsaanval af te weren. Ter verdediging van onze werken hebben wij dwergen ook de kruisboog ontwikkeld, omdat de langbogen te groot en korte bogen niet sterk genoeg zijn hebben wij met bogen uit staal geëxperimenteerd. Die kunnen natuurlijk zelfs wij niet met de hand spannen en vasthouden, daarom werd er een schacht met een mechanische ontspanner aangebracht. Zo ontstond een zware kruisboog, die wat omslachtiger te spannen is, maar daarentegen een hogere schietkracht dan een langboog bezit. Omdat door de schacht ook de doelgerichtheid groeide werden snel ook lichtere modellen voor de jacht ontwikkeld, die met de hand te spannen zijn en op een korte boog lijken maar trefzekerdere zijn. En een aanvaller die daadwerkelijk door de kruisboogpijlenhagel tot aan de muur komt, krijgt met onze strijdbijlen en oorlogshamers te doen wiens langere stelen onze geringe reikwijdte meer dan compenseert... Zo hebben mensen net als de elfen ingezien, dat het beter is onze wapens te kopen dan er tegen aan te rennen. Ook de hologeesten die ons in de jongste tijd menigmaal het recht op de heuvels betwisten lagen over het algemeen meer in de greppels dan hun bedoeling was. Voor een paar zilverstukken doen ze tegenwoordig nog steeds het grove tunnelwerk voor ons. Alleen de diefachtige *** orks en goblins." (Uit eerbied voor de lezer zie ik af van een weergave van Alberich's indrukwekkende scheldkannonade. Hij was al bij zijn vierde kroes en praatte zichzelf in een razernij.) „Zij proberen telkens weer door wat voor een gang ook binnen te sluipen en onze hallen te plunderen. Sinds de Orkoorlog, vierhonderd jaar geleden, komen steeds kleine bendes orken binnen waarop onze jonge krijgers jacht maken..."

„Ook onder de kobolden heeft je volk te lijden, hoorde ik?"

„Ja, ondertussen zal het ook wel bij jullie voorgekomen zijn. De kobolden stelen onze zoons om hun aantal te vergroten, ze benaderen hun in de eerste zeven dagen na de geboorte. Wat precies gebeurd weet tot op de dag van vandaag niemand, in ieder geval laten ze bij elk bezoek steeds een amulet achter waarop de ene kant een dwerg, op de andere kant een kobold staat. Beiden door een stralenkrans omgeven. Zo'n ongelukkig dwergenkind ontwikkeld zich onophoudelijk tot een boosaardige, kleine kobold die als snel de hele familie terroriseert. Het kind wordt daarom meestal direct na de ontdekking van het amulet uit de stam gezet. De uitgezette kinderen verdwijnen zonder dat de jagers roofdiersporen vindt, daarom nemen we aan dat de kobolden de kinderen meeneemt en opvoedt.

„Is daar dan geen bescherming tegen?"

„Wij doen wat we kunnen, de wieg wordt met een gordijn bedekt en de kinderkamer zo fel mogelijk verlicht. Want de kobolden kunnen met hun rode ogen niet tegen fel licht. Vaak wordt ook de geboorte pas na een week bekend gemaakt, voor het geval dat een kobold meeluistert. Maar de kobolden, mogen ze eeuwig branden, zijn voor ons volk geen bedreiging. Überhaupt heeft geen enkele bedreiging van buiten ons ooit bedwongen. Een veel groter gevaar zijn de talloze vetes tussen families en stammen. Die gaan over eigendom, eer, soms slechts om de strijd lust. In bepaalde gevallen wordt zelfs de uitspraak van de koning aan beide kanten verworpen. Hele stammengroepen zijn aan zulke vetes ten gronde gegaan waarvan sommige zich nog steeds voortslepen... Ja, het is een treurige geschiedenis met vele donkere hoofdstukken, wij praten hier liever niet over."

Om hem niet in melancholie te laten verzinken bracht ik het gesprek op Ingerimm en vroeg of hij werkelijk de enige god van de dwergen is.

„Ingerimm heeft ons in het vuur van zijn smidse geschapen en ons onze kunsten geleerd, Daarom is hij onze hoogste god. Wij zijn het volk der grote smeden. Voor jullie zijn Praios, Efferd en de anderen belangrijk, de meesten van ons bekommeren zich niet om hen. Ze bekommeren zich ook niet over ons."

„Hoe staan jullie tegenover druïden? Wij mensen vinden het een beetje enge, onzure figuren."

„Oh, ook wij vertrouwen ze niet helemaal, geloof mij, dwergen die geen ijzer gebruiken en de meeste tijd onder de vrije hemel vertoeven... Toch zijn wij één van hen zeer erkentelijk, Kerdig genaamd, die de uitvinding van de zakpijp heeft gedaan. En ondanks dat hun machtige magie gevaarlijk is, zijn zij toch vaak een hulp in nood, wanneer zij bijvoorbeeld een wolkbreuk laten knappen voor dat ze onze terrassen kunnen bereiken. Bovendien zijn zij vaardige helers die, tot tegenstelling van ons, voor alles een kruid of brouwsel kennen. Ze staan inderdaad met de geesten

rondom ons in verbinding, velen van hen helpen ons zoals de woudfee of de waterman. Er bestaan ook geesten die ons het leven zuur maken zoals de bosgeest die mijngangen laat instorten of mijn gas laat ontsnappen. Ziektes onder ons brengt en door gierigheid, nijd en afgunst tweedracht zaait”.

„Wat denken jullie over de toekomst van de Orde der Druïden?”

„Men kan hen eigenlijk niets voor de voeten werpen, ze erkennen Ingerimm als onze godheid, maar geloven dat de aarde en haar krachten waaruit ook onze god geschapen is ouder is dan hij. Ik kan me ook niet voorstellen dat ze er nog zouden zijn als hun zucht naar wijsheid Ingerimm niet zou bevallen. In ieder geval schieten ze niet onder iemands duiven. Slechts toen de priesterschap de schrifttekens invoerden, zochten de druïden, die zelf niets opschrijven, naar krachten om dit te verhinderen. Dat lukte hen natuurlijk niet maar toch hebben ze kunnen doordrukken dat de geheimen van elk handwerkgilde alleen in hun eigen schrift opgeschreven mag worden, die niemand anders buiten de geldende meester kent.”

Het was laat geworden en mijn hoofd tolde van het overvloedige bier. Daarom bedankte ik mijn spreekvaardige nieuwe kennis, die nog geheel monter overkwam, hartelijk voor zijn heldere inlichtingen en begaf mij, licht zwalkend naar mijn kamer.

Toen ik de volgende middag door de hoogstaande zon gewekt werd, was Alberich al met de noorderzon vertrokken.

Reizigers in Aventurië die hem tegenkomen, geef hem de groeten en eeuwige dank van meester Sentaf, kroniekschrijver van de Koning van Nostria.

Kruisboog:

licht: D6+3, gew. 150 ounce, prijs 100 daalders. Het spannen duurt 7 GR ook bij zorgvuldig doelen kan men drie pijlen in één minuut afgeschoten worden.

zware: D6+5, gew. 200 ounce, prijs 150 daalders of meer. Het spannen met een kleine lier duurt 17 GR, men kan in 2 minuten 3 bouten afschieten.

Reikwijdte voor beiden is 60 meter, BE proef als in de treffertabel Kruisboog.

